

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

К. В. Балабанов

2019 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ перший (бакалаврський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 28 Публічне управління та адміністрування
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 281 Публічне управління та адміністрування
(код та найменування спеціальності)

Публічне управління та адміністрування
назва освітньо-професійної програми

Спеціалізація (за необхідністю) _____

СХВАЛЕНО

Протокол засідання Вченої ради МДУ
від 24 квітня 2019 № 9

Освітня програма вводиться в дію з 01 вересня 2019 р.

Ректор К. В. Балабанов
(наказ № 159 від 24 квітня 2019 р.)

«24» квітня 2019 р.

I ПРЕАМБУЛА

Освітньо-професійна програма (ОПП) окреслює нормативний зміст навчання, установлює вимоги до рівня та обсягу академічної та професійної підготовки бакалавра зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

1. Розроблено і внесено кафедрою права та публічного адміністрування МДУ.
2. Затверджено та надано чинності рішенням Вченої ради МДУ від 24 квітня 2019 р. протокол № 9.
3. Розробники програми:
 - Філіпенко Тетяна Вячеславівна – д.н.держ.упр, професор, професор кафедри права та публічного адміністрування МДУ;
 - Надежденко Аліна Олексіївна – к.н.держ.упр, доцент кафедри права та публічного адміністрування МДУ.

II Профіль освітньої програми

Профіль освітньо-професійної програми ступеня вищої освіти магістр Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування Назва ОПП: Публічне управління та адміністрування Кваліфікація: Бакалавр публічного управління та адміністрування Bachelor of Public management and administration	
Тип диплому та обсяг програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, 3 роки 10 місяців
Заклад вищої освіти	Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
Акредитаційна інституція	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
Період акредитації	Програма впроваджена у 2019 році
Рівень програми	FQ – ЕНЕА – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мови викладання	Українська
Термін дії ОПП	До первинної акредитації у 2023 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://mdu.in.ua/Ucheb/OPP/bak-2019/publiczne_upravlinnja_ta_administruvannja.pdf
а	Мета програми
	Підготовка фахівців з публічного управління та адміністрування, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання.

б	Характеристика програми	
1	<i>Предметна область, напрям</i>	Нормативна частина – 75%; варіативна частина – 25%.
2	<i>Фокус програми та спеціалізації</i>	Загальна вища освіта першого (бакалаврського) рівня з публічного управління та адміністрування. Акцент на здатності здійснювати прикладну та практичну діяльність в публічному управлінні та адмініструванні.
3	<i>Орієнтація програми</i>	Академічна та професійна. Акцент на особистісних та групових компетентностях вирішення практичних завдань в галузі публічного управління та адміністрування; підготовку принципово нового типу управлінців, які відповідають сучасним принципам публічного управління в Україні.
4	<i>Особливості та відмінності</i>	Освітня програма надає можливість здобувачам вищої освіти опанувати як стандартні фахові компетентності, так і знання, вміння та навички, які цілком розширюють можливості випускників на ринку праці. Навчання за програмою передбачає підготовку фахівців, які зорієнтовані на розв'язання проблем публічного управління та адміністрування різного рівня з урахуванням сучасних тенденцій та закономірностей сталого розвитку держави та Приазов'я зокрема. При розробці освітньої програми та формуванні її освітніх компонентів враховано досвід провідних вітчизняних закладів вищої освіти (Національної академії державного управління при Президентові України, НТТУ «Київський політехнічний інститут», Одеського регіонального інституту державного управління НАДУ, Національного університету «Львівська політехніка», КНУН ім. Вадима Гетьмана та ін.) щодо реалізації освітніх програм у галузі публічного управління та адміністрування.
в	Працевлаштування та продовження освіти	
1	<i>Працевлаштування</i>	<p>Бакалавр публічного управління та адміністрування здатний працювати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - на посадах в центральних і місцевих органах державної влади; - на посадах в органах місцевого самоврядування; - на посадах в структурах недержавних суб'єктів громадянського суспільства та громадських організацій; - на посадах фахівців на підприємствах, установах і організаціях державної і комунальної форм власності; - на управлінських і адміністративних посадах в міжнародних організаціях та їх представництвах в Україні. <p>Зокрема, згідно державного класифікатора професій ДК 003:2010 бакалавр публічного управління та адміністрування може обіймати первинні посади за професійними назвами робіт:</p>

		<p>Код КП Професійна назва роботи за ДК 003:2010</p> <p>1477.1 Менеджер (управитель) з персоналу</p> <p>1483 Менеджер (управитель) у соціальній сфері</p> <p>1493 Менеджер (управитель) систем якості в державному управлінні</p> <p>Державний експерт</p> <p>Державний соціальний інспектор</p> <p>Консультант (в апараті органів державної влади, виконкому)</p> <p>2419.3 Помічник-консультант народного депутата України</p> <p>Радник (органи державної влади)</p> <p>Спеціаліст державної служби</p> <p>Спеціаліст з питань кадрової роботи та державної служби</p> <p>3431 Інспектор з контролю за виконанням доручень Керуючий справами (секретар) виконавчого комітету</p> <p>Оргсекретар (асоціації, союзу, федерації)</p> <p>Секретар адміністративний</p> <p>Секретар виконкому</p> <p>Секретар комітету (організації, підприємства, установи)</p> <p>Секретар органу самоорганізації населення</p> <p>Секретар правління</p> <p>3435.1 Організатор діловодства (державні установи)</p> <p>3436.1 Помічник керівника підприємства (установи, організації)</p> <p>Референт</p> <p>3443 Інспектор з виплати пенсій</p> <p>Інспектор з призначення пенсій</p> <p>Інспектор з соціальної допомоги</p> <p>International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08)</p> <p>Code Occupations (ISCO-08)</p> <p>1212 Human Resource Managers</p> <p>1213 Policy and Planning Managers</p> <p>1343 Aged Care Services Managers</p> <p>1344 Social Welfare Managers</p> <p>2422 Policy Administration Professionals</p> <p>2635 Social Work and Counselling Professionals</p> <p>3341 Office Supervisors</p> <p>3343 Administrative and Executive Secretaries</p> <p>3353 Government Social Benefits Officials</p>
--	--	--

		3354 Government Licensing Officials 3412 Social Work Associate Professionals
2	<i>Продовження освіти</i>	Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти
г	Стиль та методика навчання	
1	<i>Підходи до викладання та навчання</i>	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання. Викладання проводиться у вигляді: лекції, мультимедійної лекції, інтерактивної лекції, семінарів, практичних занять, самостійної роботи (підготовка есе, презентацій, рефератів), виконання курсових робіт, навчальної, виробничої та переддипломної практики, виконання кваліфікаційної роботи.
2	<i>Методи оцінювання</i>	Проведення екзаменів, заліків, диференційованих заліків (для оцінювання якості виконання та захисту курсових робіт та звітів з практики); проміжний та поточний контроль у формі усних та письмових опитувань, виконання модульних контрольних робіт, проходження тестувань, підготовки та захисту презентацій, реферативних досліджень; підсумкова атестація шляхом проведення атестаційного екзамену з англійської мови, атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи
д	Програмні компетентності	
1	<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
2	<i>Загальні компетентності</i>	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями (КЗ 1). Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (КЗ 2). Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (КЗ 3). Здатність бути критичним і самокритичним (КЗ 4). Здатність до адаптації та дії в новій ситуації (КЗ 5). Здатність працювати в команді (КЗ 6).

		<p>Здатність планувати та управляти часом (КЗ 7).</p> <p>Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (КЗ 8)</p> <p>Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (КЗ 9).</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (КЗ 10).</p> <p>Здатність спілкуватися іноземною мовою (КЗ 11).</p> <p>Навички міжособистісної взаємодії (КЗ 12).</p> <p>Здатність спілкуватися; з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності) (КЗ 13).</p>
3	<p><i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i></p>	<p>Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів (КП 1).</p> <p>Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів (КП 2).</p> <p>Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки (КП 3).</p> <p>Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ (КП 4).</p> <p>Здатність використовувати систему електронного документообігу (КП 5).</p> <p>Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій (КП 6).</p> <p>Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності (КП 7).</p> <p>Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати (КП 8).</p> <p>Здатність впроваджувати інноваційні технології (КП 9).</p> <p>Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування (КП 10).</p> <p>Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування (КП 11).</p> <p>Здатність застосовувати ефективні управлінські інструменти публічного управління та адміністрування в органах державної та регіональної влади, місцевого самоврядування з урахуванням тенденцій сталого розвитку держави та Приазов'я зокрема (КП 12).</p>
е	<p>Програмні результати навчання</p>	

<p>Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства (РН-1).</p> <p>Застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою (РН-2).</p> <p>Уміти усно і письмово спілкуватися іноземною мовою (РН-3).</p> <p>Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування (РН-4).</p> <p>Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування (РН-5).</p> <p>Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування (РН-6).</p> <p>Уміти організовувати та брати участь у волонтерських/культурноосвітніх/спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції (РН-7).</p> <p>Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень (РН-8).</p> <p>Знати основи електронного урядування (РН-9).</p> <p>Уміти користуватися системою електронного документообігу (РН-10).</p> <p>Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції (РН-11).</p> <p>Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування (РН-12).</p> <p>Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку (РН-13).</p> <p>Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов (РН-14).</p> <p>Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності (РН-15).</p> <p>Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності (РН-16).</p>
--

Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>Група забезпечення: 3 доктори наук з державного управління, професори, 1 кандидат наук з державного управління.</p> <p>Усі науково-педагогічні працівники, залучені до викладання дисциплін професійної підготовки, є штатними співробітниками Маріупольського державного університету, мають наукові ступені та вчені звання і високі показники наукової, методичної та організаційної діяльності.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць в гуртожитку відповідає вимогам. Обладнано предметні аудиторії з європейського та</p>

	<p>міжнародного права, з трудового права та права соціального забезпечення, аудиторію Представництва Європейської організації публічного права, комп'ютерний клас, а також навчальну лабораторію системного аналізу. Доступ до Інтернет-мережі є відкритим.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Фонд бібліотеки (близько 160 тис. прим.) має універсальний характер і складається з вітчизняних та іноземних документів, формується відповідно до спеціальностей університету. Всі ресурси бібліотеки доступні через сайт університету: http://slibr.mdu.in.ua/</p> <p>Наукова бібліотека МДУ нараховує понад 3 тис. екземплярів наукової та навчальної літератури з питань публічного управління та адміністрування.</p> <p>Бібліотека працює в автоматизованій бібліотечно-інформаційній системі «ІРБІС-64» (версія 12.1). У читальних залах створено автоматизовані робочі місця для читачів з вільним доступом до мережі Інтернет і локальної мережі бібліотеки й університету. Електронний каталог, електронна картотека статей й інші електронні інформаційні ресурси бібліотеки доступні як відвідувачам бібліотеки, так і віддаленим користувачам через Інтернет. Користувачі бібліотеки мають можливість отримати бездротовий доступ до мережі Інтернет, скориставшись вільними зонами Wi-Fi.</p> <p>Комплектування бібліотеки доповнюється за рахунок спеціальної періодики з питань публічного управління та адміністрування.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення до всіх дисциплін ОПІ розміщено на Навчальному порталі http://moodle.mdu.in.ua/</p> <p>З дисциплін професійної підготовки викладачами розроблено дистанційні курси, які викладено на Навчальному порталі МДУ.</p>
Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Порядок організації програм національної академічної мобільності для учасників освітнього процесу МДУ на території України визначається Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Порядок організації програм міжнародної академічної мобільності для учасників освітнього процесу МДУ поза межами України та іноземних учасників освітнього процесу визначається Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті.</p>

Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	не передбачено
--	----------------

III ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»
Стандарт вищої освіти (в разі наявності)	Стандарт вищої освіти за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН № 1172 від 29.10.2018 р.)
Орієнтований перелік спеціалізацій та освітніх програм	Освітньо-професійна програма: Публічне управління та адміністрування
Обмеження щодо форм навчання	Обмеження відсутні
Освітня кваліфікація	Бакалавр публічного управління та адміністрування
Професійна(і) кваліфікація(ї) (тільки для регульованих професій)	-
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти: Бакалавр Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування Освітня програма: Публічне управління та адміністрування
Опис предметної області	Об'єкти вивчення: вся сфера публічного управління та адміністрування Цілі навчання: підготовка фахівців з публічного управління та адміністрування, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання. Теоретичний зміст предметної області: наукові концепції (теорії) публічного управління та адміністрування, управління на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях, адміністрування у всіх сферах діяльності. Методи, методики та технології наукового пізнання, управління та прийняття рішень, аналітичної обробки інформації, організаційно-технологічного та правового забезпечення, електронного урядування.

	Інструменти та обладнання: інформаційно-аналітичні інструменти, системи підтримки прийняття управлінських рішень, спеціалізоване програмне забезпечення.																						
Фокус програми	Загальна. Загальна вища освіта першого (бакалаврського) рівня з публічного управління та адміністрування. Акцент на здатності здійснювати прикладну та практичну діяльність в публічному управлінні та адмініструванні.																						
Орієнтація програми	Академічна, професійна. Акцент на особистісних та групових компетентностях вирішення практичних завдань в галузі публічного управління та адміністрування; підготовку принципово нового типу управлінців, які відповідають сучасним принципам публічного управління в Україні..																						
Академічні права випускників	Мають право продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти																						
Працевлаштування випускників (для регульованих професій обов'язково)	<p>Бакалавр публічного управління та адміністрування здатний працювати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - на посадах в центральних і місцевих органах державної влади; - на посадах в органах місцевого самоврядування; - на посадах в структурах недержавних суб'єктів громадянського суспільства та громадських організацій; - на посадах фахівців на підприємствах, установах і організаціях державної і комунальної форм власності; - на управлінських і адміністративних посадах в міжнародних організаціях та їх представництвах в Україні. <p>Зокрема, згідно державного класифікатора професій ДК 003:2010 бакалавр публічного управління та адміністрування може обіймати первинні посади за професійними назвами робіт:</p> <table border="0"> <tr> <td>Код КП</td> <td>Професійна назва роботи за ДК 003:2010</td> </tr> <tr> <td>1477.1</td> <td>Менеджер (управитель) з персоналу</td> </tr> <tr> <td>1483</td> <td>Менеджер (управитель) у соціальній сфері</td> </tr> <tr> <td>1493</td> <td>Менеджер (управитель) систем якості в державному управлінні</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Державний експерт</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Державний соціальний інспектор</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Консультант (в апараті органів державної влади, виконкому)</td> </tr> <tr> <td>2419.3</td> <td>Помічник-консультант народного депутата України</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Радник (органи державної влади)</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Спеціаліст державної служби</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Спеціаліст з питань кадрової роботи та державної служби</td> </tr> </table>	Код КП	Професійна назва роботи за ДК 003:2010	1477.1	Менеджер (управитель) з персоналу	1483	Менеджер (управитель) у соціальній сфері	1493	Менеджер (управитель) систем якості в державному управлінні		Державний експерт		Державний соціальний інспектор		Консультант (в апараті органів державної влади, виконкому)	2419.3	Помічник-консультант народного депутата України		Радник (органи державної влади)		Спеціаліст державної служби		Спеціаліст з питань кадрової роботи та державної служби
Код КП	Професійна назва роботи за ДК 003:2010																						
1477.1	Менеджер (управитель) з персоналу																						
1483	Менеджер (управитель) у соціальній сфері																						
1493	Менеджер (управитель) систем якості в державному управлінні																						
	Державний експерт																						
	Державний соціальний інспектор																						
	Консультант (в апараті органів державної влади, виконкому)																						
2419.3	Помічник-консультант народного депутата України																						
	Радник (органи державної влади)																						
	Спеціаліст державної служби																						
	Спеціаліст з питань кадрової роботи та державної служби																						

	<p>3431 Інспектор з контролю за виконанням доручень Керуючий справами (секретар) виконавчого комітету Оргсекретар (асоціації, союзу, федерації) Секретар адміністративний Секретар виконкому Секретар комітету (організації, підприємства, установи) Секретар органу самоорганізації населення Секретар правління</p> <p>3435.1 Організатор діловодства (державні установи)</p> <p>3436.1 Помічник керівника підприємства (установи, організації) Референт</p> <p>3443 Інспектор з виплати пенсій Інспектор з призначення пенсій Інспектор з соціальної допомоги</p> <p>International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) Code Occupations (ISCO-08) 1212 Human Resource Managers 1213 Policy and Planning Managers 1343 Aged Care Services Managers 1344 Social Welfare Managers 2422 Policy Administration Professionals 2635 Social Work and Counselling Professionals 3341 Office Supervisors 3343 Administrative and Executive Secretaries 3353 Government Social Benefits Officials 3354 Government Licensing Officials 3412 Social Work Associate Professionals</p>
--	--

IV ОБСЯГ КРЕДИТІВ ЄКТС, НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ВІДПОВІДНОГО СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ. ТИП ДИПЛОМУ

Обсяг освітньої програми бакалавра становить 240 кредитів ЄКТС.

Цикл загальної підготовки складає 23%; цикл професійної підготовки – 77%. Нормативна частина – 75%; варіативна частина – 25%.

Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми бакалавра спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» абітурієнти повинні мати атестат про повну загальну середню освіту або диплом молодшого спеціаліста із суміжної спеціальності та здібності до оволодіння знаннями, уміннями й навичками в галузі публічного управління та адміністрування.

Тип диплому: одиничний ступінь.

V ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	
Загальні компетентності	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.	КЗ 1
	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	КЗ 2
	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	КЗ 3
	Здатність бути критичним і самокритичним	КЗ 4
	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	КЗ 5
	Здатність працювати в команді.	КЗ 6
	Здатність планувати та управляти часом.	КЗ 7
	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	КЗ 8
	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	КЗ 9
	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	КЗ 10
	Здатність спілкуватися іноземною мовою.	КЗ 11
	Навички міжособистісної взаємодії.	КЗ 12
	Здатність спілкуватися; з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).	КЗ 13
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.	КП 1
	Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи	КП 2

	процесів.	
	Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.	КП 3
	Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.	КП 4
	Здатність використовувати систему електронного документообігу.	КП 5
	Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.	КП 6
	Здатність розробляти тактичні та оперативні плани, управлінської діяльності.	КП 7
	Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.	КП 8
	Здатність впроваджувати інноваційні технології.	КП 9
	Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.	КП 10
	Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.	КП 11
	Здатність застосовувати ефективні управлінські інструменти публічного управління та адміністрування в органах державної та регіональної влади, місцевого самоврядування з урахуванням тенденцій сталого розвитку держави та Приазов'я зокрема.	КП 12

VI НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Визначені ОПІ кінцеві, підсумкові та інтегративні результати навчання, що визначають нормативний зміст підготовки:

1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства (РН-1).
2. Застосовувати норми та правила професійного спілкування українською мовою (РН-2).
3. Уміти усно і письмово спілкуватися іноземною мовою (РН-3).
4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування (РН-4).
5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування (РН-5).
6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування (РН-6).

7. Уміти організовувати та брати участь у волонтерських/культурноосвітніх/спортивних проєктах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції (PH-7).

8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень (PH-8).

9. Знати основи електронного урядування (PH-9).

10. Уміти користуватися системою електронного документообігу (PH-10).

11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції (PH-11).

12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування (PH-12).

13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку (PH-13).

14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов (PH-14).

15. Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності (PH-15).

16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності (PH-16).

1. Стиль та методика навчання

А) Підходи до викладання та навчання. Студентоцентроване, професійно-орієнтоване, комунікативне-спрямоване. Комбінація різних видів лекцій, семінарів, практикумів, засідань.

Методи навчання: реферування фахової літератури за темами; складання електронних документів; написання есе з актуальних питань публічного управління та адміністрування; підготовка мультимедійних презентацій; підготовка проєктів договорів; розробка проєктів установчих документів, підготовка тез та статей, звітів практики.

Б) Система оцінювання. Модульні контрольні роботи за вивченими темами, звіти (за результатами практики), проєкти з презентацією результатів (Power Point), іспити та заліки (усні, письмові, в формі тестів), есе, кваліфікаційні роботи, кваліфікаційні іспити.

2. Рекомендований перелік навчальних дисциплін і практик. Розподіл змісту освітньо-професійної програми підготовки, навчальний час за циклами підготовки.

Обсяг освітньої складової освітньо-професійної програми підготовки бакалавра публічного управління та адміністрування становить 240 кредитів ЄКТС.

Розподіл змісту освітньої складової програми за циклами дисциплін та критеріями нормативності і вибіркості наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

Розподіл змісту освітньої складової за критеріями нормативності та вибіркової

Цикл дисциплін	Загальна кількість кредитів	У тому числі:	
		нормативні дисципліни, кредитів	вибіркові дисципліни, кредитів
Загальна підготовка	54 (23 %)	39	15
Професійна підготовка	186 (77 %)	141	45
Усього для ступеня бакалавра	240 (100%)	180 (75%)	60 (25%)

Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних та семінарських (практичних) занять з самостійною роботою. Практична підготовка передбачає проходження різних видів практики.

Формами підсумкового контролю з навчальних дисциплін є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості навчання.

Таблиця 2

Перелік компонент ОПІ

Код н/д	Шифр дисципліни за навчальним планом	Компоненти освітньої програма (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОПІ				
Дисципліни загальної підготовки				
ОК 1	НДЗП 1.1.1	Іноземна мова (англ., нім., фр.)	6	Залік, екзамен
ОК 2	НДЗП 1.1.2	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	Екзамен
ОК 3	НДЗП 1.1.3	Історія України	3	Екзамен
ОК 4	НДЗП 1.1.4	Історія української культури	3	Екзамен
ОК 5	НДЗП 1.1.5	Філософія	3	Екзамен
ОК 6	НДЗП 1.1.6	Політологія	3	Екзамен
ОК 7	НДЗП 1.1.7	Фізичне виховання	3	Диф. залік
ОК 8	НДЗП 1.1.8	Основи психології	3	Екзамен
ОК 9	НДЗП 1.1.9	Безпека життєдіяльності	3	Диф. залік
ОК 10	НДЗП 1.1.10	Комп'ютерні системи та технології	3	Екзамен
ОК 11	НДЗП 1.1.11	Основи економічної теорії	3	Екзамен

ОК 12	НДЗП 1.1.12	Соціологія	3	Екзамен
Дисципліни професійної підготовки				
ОК 13	НДПП 1.2.1	Основи наукових досліджень	4	Залік
ОК 14	НДПП 1.2.2	Теорія держави і права	11	Залік, екзамен
ОК 15	НДПП 1.2.3	Теорія та методологія публічного управління та адміністрування	12	Залік, екзамен
ОК 16	НДПП 1.2.4	Конституційне право України	5	Екзамен
ОК 17	НДПП 1.2.5	Основи сталого розвитку суспільства	4	Залік
ОК 18	НДПП 1.2.6	Євроінтеграція та національна ідентичність	6	Екзамен
ОК 19	НДПП 1.2.7	Управлінський контроль в публічній сфері	8	Залік, екзамен
ОК 20	НДПП 1.2.8	Місцевий та регіональний розвиток	8	Залік, екзамен
ОК 21	НДПП 1.2.9	Публічне управління соціальним розвитком	8	Залік, екзамен
ОК 22	НДПП 1.2.10	Управління персоналом	8	Екзамен
ОК 23	НДПП 1.2.11	Публічні фінанси	8	Залік, екзамен
ОК 24	НДПП 1.2.12	Адміністративні послуги	6	Залік
ОК 25	НДПП 1.2.13	Облік, аналіз та аудит	8	Залік, екзамен
ОК 26	НДПП 1.2.14	Публічне адміністрування	8	Екзамен
ОК 27	НДПП 1.2.15	Правові засади адміністративної діяльності	4	Екзамен
ОК 28	НДПП 1.2.16	Антикризове управління	5	Залік
ОК 29	НДПП 1.2.17	Антикорупційна діяльність в сфері публічного управління та адміністрування	4	Залік
ОК 30	НДПП 1.2.18	Курсова робота з Теорії та методології публічного управління та адміністрування	3	Диф. залік
ОК 31	НДПП 1.2.19	Курсова робота з Місцевого та регіонального розвитку	3	Диф. залік
ОК 32	НДПП 1.2.20	Курсова робота з Публічних фінансів	3	Диф. залік
ОК 33		Кваліфікаційна робота	6	
ОК 34	НДПП 1.2.21	Навчальна практика	3	Диф. залік
ОК 35	НДПП 1.2.22	Виробнича практика	3	Диф. залік
ОК 36	НДПП 1.2.23	Виробнича практика	3	Диф. залік
Вибіркові компоненти ОПП				
Дисципліни загальної підготовки				
ВК 1	ВДЗП 2.1.1	Дисципліна за вибором 1	3	Залік

		(Ораторське мистецтво / Риторика)		
ВК 2	ВДЗП 2.1.2	Дисципліна за вибором 2 (Комунікації в публічній адміністрації / Організація зав'язків з громадськістю)	3	Залік
ВК 3	ВДЗП 2.1.3	Дисципліна за вибором 3 (Лідерство у публічній сфері / Стиль та імідж керівника)	3	Залік
ВК 4	ВДЗП 2.1.4	Дисципліна за вибором 4 (Інформаційне право / Інформаційні системи в публічному управлінні)	3	Залік
ВК 5	ВДЗП 2.1.5	Дисципліна за вибором 5 (Право соціального захисту та пенсійного забезпечення / Державна політика соціального захисту)	3	Залік
Дисципліни професійної підготовки				
ВК 6	ВДПП 2.2.1	Дисципліна за вибором 1 (Корпоративна соціальна відповідальність / Державне управління та виконавча влада в Україні)	4	Екзамен
ВК 7	ВДПП 2.2.2	Дисципліна за вибором 2 (Адміністративне право / Адміністративна відповідальність)	5	Екзамен
ВК 8	ВДПП 2.2.3	Дисципліна за вибором 3 (Муніципальне право / Конституційне право зарубіжних країн)	6	Залік
ВК 9	ВДПП 2.2.4	Дисципліна за вибором 4 (Договірне право / Контрактне право)	5	Залік
ВК 10	ВДПП 2.2.5	Дисципліна за вибором 5 (Митне регулювання / Регулювання зовнішньоекономічної діяльності)	5	Залік
ВК 11	ВДПП 2.2.6	Дисципліна за вибором 6 (Практика прийняття управлінських рішень / Управління проектами з місцевого та регіонального розвитку)	5	Залік
ВК 12	ВДПП 2.2.7	Дисципліна за вибором 7 (Міжнародне приватне та публічне право / Право	5	Екзамен

		Європейського Союзу)		
ВК 13	ВДПІ 2.2.8	Дисципліна за вибором 8 (Бізнес-економіка / Техніка адміністративної діяльності)	5	Залік
ВК 14	ВДПІ 2.2.9	Дисципліна за вибором 9 (Фіскальна політика держави / Монетарна політика держави)	5	Екзамен

Таблиця 3

Структурно-логічна схема підготовки

Семестр	Зміст навчальної діяльності (вказується обсяг кредитів)		
	Код н/д	Назва дисципліни	Обсяг кредитів
1,2	ОК 1	Іноземна мова (англ., нім., фр.)	6
2	ОК 2	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3
1	ОК 3	Історія України	3
1	ОК 4	Історія української культури	3
4	ОК 5	Філософія	3
6	ОК 6	Політологія	3
1,2	ОК 7	Фізичне виховання	3
3	ОК 8	Основи психології	3
4	ОК 9	Безпека життєдіяльності	3
1	ОК 10	Комп'ютерні системи та технології	3
3	ОК 11	Основи економічної теорії	3
6	ОК 12	Соціологія	3
1	ОК 13	Основи наукових досліджень	4
1,2	ОК 14	Теорія держави і права	11
1,2	ОК 15	Теорія та методологія публічного управління та адміністрування	12
1	ОК 16	Конституційне право України	5
2	ОК 17	Основи сталого розвитку суспільства	4
4	ОК 18	Євроінтеграція та національна ідентичність	6
7,8	ОК 19	Управлінський контроль в публічній сфері	8
3,4	ОК 20	Місцевий та регіональний розвиток	8
3,4	ОК 21	Публічне управління соціальним розвитком	8
5	ОК 22	Управління персоналом	8
5,6	ОК 23	Публічні фінанси	8
6	ОК 24	Адміністративні послуги	6
5,6	ОК 25	Облік, аналіз та аудит	8
3	ОК 26	Публічне адміністрування	8
7	ОК 27	Правові засади адміністративної діяльності	4
8	ОК 28	Антикризове управління	5

8	ОК 29	Антикорупційна діяльність в сфері публічного управління та адміністрування	4
2	ОК 30	Курсова робота з Теорії та методології публічного управління та адміністрування	3
4	ОК 31	Курсова робота з Місцевого та регіонального розвитку	3
6	ОК 32	Курсова робота з Публічних фінансів	3
8	ОК 33	Кваліфікаційна робота	6
2	ОК 34	Навчальна практика	3
4	ОК 35	Виробнича практика	3
6	ОК 36	Виробнича практика	3
3	ВК 1	Ораторське мистецтво / Риторика	3
4	ВК 2	Комунікації в публічній адміністрації / Організація зав'язків з громадськістю	3
4	ВК 3	Лідерство у публічній сфері / Стиль та імідж керівника	3
3	ВК 4	Інформаційне право / Інформаційні системи в публічному управлінні	3
5	ВК 5	Право соціального захисту та пенсійного забезпечення / Державна політика соціального захисту	3
5	ВК 6	Корпоративна соціальна відповідальність / Державне управління та виконавча влада в Україні	4
5	ВК 7	Адміністративне право / Адміністративна відповідальність	5
5	ВК 8	Муніципальне право / Конституційне право зарубіжних країн	6
8	ВК 9	Договірне право / Контрактне право	5
7	ВК 10	Митне регулювання / Регулювання зовнішньоекономічної діяльності	5
8	ВК 11	Практика прийняття управлінських рішень / Управління проектами з місцевого та регіонального розвитку	5
7	ВК 12	Міжнародне приватне та публічне право / Право Європейського Союзу	5
7	ВК 13	Бізнес-економіка / Техніка адміністративної діяльності	5
7	ВК 14	Фіскальна політика держави / Монетарна політика держави	5

Схематично співвідношення між результатами навчання та компетентностями представлено у вигляді *матриці* (Таблиця 4), рядки якої

містять результати навчання (РН) за окремими дисциплінами освітньої програми, а стовпці – компетентності (К), які студент набуває в результаті успішного навчання за даною освітньою програмою.

Таблиця 4

Матриця відповідності визначених ОПІ результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання/ Навчальна дисципліна	Компетентності																									
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності												Спеціальні (фахові) компетентності												
		КЗ-1	КЗ-2	КЗ-3	КЗ-4	КЗ-5	КЗ-6	КЗ-7	КЗ-8	КЗ-9	КЗ-10	КЗ-11	КЗ-12	КЗ-13	КП-1	КП-2	КП-3	КП-4	КП-5	КП-6	КП-7	КП-8	КП-9	КП-10	КП-11	КП-12
РН-1 / НД ПП 1.2.5, НДПП 1.2.6	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов		+		+						+	+									+				+	
РН-2 / НД ПП 1.2.1											+		+	+	+		+									
РН-3 / НД ЗП 1.1.1									+		+	+	+										+			
РН-4 / НД ПП 1.2.7						+	+	+	+							+										+
РН-5 / НД ПП 1.2.3							+	+		+							+					+			+	+
РН-6 / НД ПП 1.2.2, НД ПП 1.2.4			+	+		+											+					+			+	+
РН-7 / НД ПП 1.2.8				+								+	+	+	+	+										
РН-8 / НД ПП 1.2.9 НД ПП 1.2.10					+	+	+	+	+				+	+	+	+		+		+	+				+	+
РН-9 / НД ПП 1.2.12			+							+	+							+	+			+	+		+	
РН-10 / НД ПП 1.2.11									+	+	+							+	+			+	+			
РН-11 / НД ПП 1.2.14										+	+	+		+	+				+			+			+	+
РН-12 / НД ПП 1.2.15			+							+			+	+	+	+		+							+	+
РН-13 / НД ПП 1.2.5, НД ПП 1.2.6			+		+						+	+										+				+
РН-14 / НД ПП 1.2.17			+		+	+		+	+					+	+									+		
РН-15 / НД ПП 1.2.16					+				+							+										
РН-16 / НД ПП 1.2.13			+							+															+	+

Опис нормативних навчальних дисциплін наведено в Додатку А.

VI ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми здобувачів освіти атестації вищої	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	<p>У кваліфікаційній роботі має бути досліджено проблему у сфері публічного управління та адміністрування із застосуванням теорії та наукових методів управління.</p> <p>У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та списування.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути розміщена на офіційному сайті або в репозитарії закладу вищої освіти або його підрозділу.</p>
Вимоги до атестаційного/єдиного державного кваліфікаційного екзамену (екзаменів) (за наявності)	Атестаційний екзамен зі спеціальності має оцінювати рівень досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН № 1172 від 29.10.2018 р.) та цією освітньою програмою.
Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)	<p>Для публічного виступу надається 5-10 хвилин.</p> <p>У виступі студент має окреслити для ЕК найважливіші та найпринциповіші моменти своєї роботи.</p> <p>Візуальне супроводження у вигляді мультимедійної презентації кваліфікаційної роботи складається із слайдів, на яких представлені графіки, таблиці, схеми, рисунки, алгоритми та ін. Кількість слайдів має бути достатньою для послідовного та повного розкриття теми кваліфікаційної роботи.</p> <p>По закінченні виступу члени ЕК можуть поставити студенту запитання стосовно його виступу або тексту роботи.</p>

Атестація випускників освітньої програми «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» проводиться у формі складання атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи, завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації «бакалавр публічного управління та адміністрування».

VII ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У Маріупольському державному університеті функціонує система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і

заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та Стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

А. Офіційні документи:

1. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН № 1172 від 29.10.2018 р.) – <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-standartu-vishoyi-osviti-za-specialnistyu-281-publichne-upravlinnya-ta-administruvannya-dlya-pershogo-bakalavrskogo-rivnya-vishoyi-osviti>
2. ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
3. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
4. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
5. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
6. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соцінформ», 2010.
7. Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
8. Перелік галузей знань і спеціальностей – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

Б. Корисні посилання:

9. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів) – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
10. Національний глосарій 2014 – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
11. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
12. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
13. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.

Опис нормативних навчальних дисциплін

Дисципліни циклу загальної підготовки

ОК 1. Іноземна мова (англ., нім., фр.)

Мета вивчення курсу: формування у студентів загальних та професійно орієнтованих комунікативних компетенцій для забезпечення ефективного іншомовного спілкування, та розвитку здатності реалізовувати вміння і навички в академічній, професійній, науковій, та соціально-громадянських сферах комунікації, що дозволить вільно і впевнено використовувати іноземну мову (англійську) на рівні бакалавра та компетентного професіонала.

Завдання курсу полягає в удосконаленні знань, навичок і вмінь з англійської мови, набутих протягом навчання у ЗНЗ у різних видах мовленнєвої діяльності й подальшому системному засвоєнні сучасної лексики й граматики англійської мови.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен знати: граматичні, лексичні та фонетичні правила і закономірності англійської мови; вміти:

- вільно користуватися англійською мовою в професійних, навчальних та інших цілях;
- логічно правильно, аргументовано й чітко структурувати усне й письмове мовлення;
- володіти чотирма видами мовленнєвої діяльності на відповідному рівні;
- використовувати соціокультурні знання і вміння в іншомовній комунікації;
- аналізувати й оцінювати власний навчальний досвід, розробляти та удосконалювати власні навчальні стратегії;
- удосконалювати мовленнєву підготовку, використовуючи автентичні англомовні матеріали;
- демонструвати впевненість і позитивну мотивацію в користуванні англійською мовою.

Згідно з вимогами Концепції мовної освіти у Маріупольському державному університеті якість володіння мовою здобувачів першого рівня вищої освіти має відповідати рівню «B2».

ОК 2 Українська мова (за професійним спрямуванням)

Мета вивчення курсу: підвищення рівня теоретичних знань та розвиток практичних навичок студентів щодо мовних умінь і навичок у професійній сфері; практичне опанування студентами умінь ділового мовлення на рівні,

достатньому для професійної діяльності; формування комунікативної компетентності студентів.

Завдання курсу: підвищення загального рівня грамотності студентів; засвоєння основних відомостей про українську мову як багатоаспектну лінгвістичну систему; формування, розвиток та закріплення навичок та вмінь правильного використання усталених мовностилістичних засобів української мови; докладне вивчення зразків оформлення різних видів документів; формування вмінь культури мовлення у професійній діяльності.

Змістовні модулі:

1. Основи культури української мови.
2. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.
3. Усна форма спілкування як інструмент професійної діяльності.

ОК 3 Історія України

Мета вивчення курсу формування знань про заселення українських земель, формування української нації та розвиток інших етнічних спільнот, історію української державності, соціально-економічні, політичні, культурні процеси, що складають змістовий пласт історії України від найдавніших часів до початку XXI ст.

Завдання курсу: виховання у студентів на фактах історії України почуття національної гідності, патріотизму, почуття відповідальності за вивчення історії України, як основи для засвоєння широкої системи історичних знань; вивчення історичного процесу за принципом історизму, об'єктивності та науковості; формування нового історичного мислення шляхом співставлення полярних точок зору і різних фактів; розвинення вміння аналізувати історичний матеріал, робити ґрунтовні висновки, використовуючи різні типи історичних джерел, навчити розрізняти історичний факт від історичного міфу, викривати стереотипи, упередженість, необ'єктивність; розвинути вміння робити виважені висновки та самостійні оцінки історичних подій, явищ, толерантно сприймати багатоетнічні, полікультурні явища національної та світової історії, розглядати історію України у європейському та світовому контекстах; формувати національну самобутність і почуття патріотизму.

Змістовні модулі:

1. Українські землі від найдавніших часів до початку XX ст.
2. Українські землі у першій половині XX ст.
3. Україна у другій половині XX – на початку XXI ст.

ОК 4 Історія української культури

Мета вивчення курсу є ознайомлення з історією та сучасним станом української культури, як інтегральної культурологічної дисципліни, досягти якої можливо з огляду на те, що складові частини курсу органічно поєднують в собі як історичні аспекти української культури, так і окремі її специфічні галузі та напрямки, зокрема, мистецтво, науку, освіту, релігію тощо.

Завдання курсу:

- сформувати у студентів розуміння унікальності національного культурного простору на основі з'ясування проблеми культурогенезу;
- познайомити з основними досягненнями української культури в її діяхронному вимірі;
- виявити детермінованість та закономірності культурного процесу,
- оцінити історичний розвиток культури на основі порівняння української культури з європейською та світовою;
- оцінити еволюцію мистецького розвитку в контексті проблеми співвідношення традиції і новаторства.

Змістовні модулі:

1. Концептуальні засади вивчення української культури.
2. Етапи формування та розвитку української культури.
3. Українська культура в умовах євроінтеграції.

ОК 5 Філософія

Мета вивчення курсу: набуття студентами знань про генезис, розвиток і зазначення філософських ідей у всесвітній культурі, знайомство із сучасною філософією, опанування філософськими методами, аналізом та вирішенням філософських проблем сучасності; формуванні світогляду, свідомості та самосвідомості студентів.

Завдання курсу:

- залучення до історії людської думки;
- формування критичного мислення, розвиток вміння висловлювати свої думки, виступати публічно, аргументувати і доводити свою точку зору, шанобливо ставитися до інших точок зору;
- вироблення здатності аналізувати та інтерпретувати інформацію, працювати з різними джерелами, класифікувати, обробляти філософську і будь-яку гуманітарну інформацію;
- знайомство і прилучення до загальнолюдських цінностей, вироблення навичок культури соціальних відносин, здатності до соціальної адаптації.

Змістовні модулі:

1. Антична та середньовічна філософія
2. Філософія нового часу
3. Сучасна філософія

ОК 6 Політологія

Мета вивчення курсу: складання у майбутніх фахівців глибокого та всебічного розуміння політичної реальності та її осмислення політичною наукою. Сформувати базові уявлення про взаємодію суб'єктів політики між собою та з суспільством, виокремити основні політичні інститути, процеси та явища. Застосовувати політичні знання при аналізі політичних процесів сучасності. Сформувати політичну культуру, особисту позицію.

Завдання курсу: методології політичної науки; систематизація та структуризація знань про політику; понятійно-категоріального апарату; сутності політичної системи суспільства, її функціонування та взаємодію з середовищем.

Змістовні модулі:

1. Політологія як навчальна дисципліна.
2. Держава як політичний інститут.
3. Громадянське суспільство та політичні партії як складові політичної системи.

ОК 7 Фізичне виховання

Мета вивчення курсу: формування всебічно розвинених особистостей, підготовка студентів до високоякісної праці за обраних фахом, збереження та зміцнення здоров'я.

Завдання курсу:

- збереження та зміцнення здоров'я, загартування організму, прищеплення навичок здорового способу життя, підвищення фізичної і розумової працездатності;
- виховання у студентів потреби до систематичних занять фізичними вправами, прагнення до фізичного вдосконалення;
- оволодіння системною спеціальних знань з основ теорії і методики, організації фізичного виховання;
- набуття необхідних знань у галузі гігієни праці, харчування спорту;
- формування життєво важливих вмінь і навичок, розвиток фізичних здібностей.

Змістовні модулі:

1. Легка атлетика. Фізичні вправи оздоровчої спрямованості з елементами рухливих та спортивних ігор.
2. Вдосконалення рухових якостей засобами волейболу, атлетичної гімнастики та оздоровчої аеробіки.
3. Методичний розділ.

ОК 8 Основи психології

Мета вивчення курсу: формування прагнення до самопізнання та самовдосконалення, комунікативної компетентності студентів; підвищення рівня теоретичних знань; розвиток творчого мислення і вмінь підходити до рішення професійних та життєвих задач з урахуванням основних закономірностей функціонування психіки людини.

Завдання курсу: допомога в осмисленні значущості основ психології для майбутнього професіонала в будь-якій галузі життєдіяльності; ознайомлення студентів з історією, сучасним станом, основними категоріями, методами, галузями психологічної науки; формування знань про сутність, зміст, структуру, джерела психіки людини та соціальної групи; формування

професійного бачення психологічних закономірностей протікання та розвитку психічних процесів, станів та властивостей особистості; окреслення онтогенетичного шляху людини як соціального індивіда й особистості, розкриття зв'язку закономірностей психічного розвитку з вихованням і навчанням; розвиток у студентів комунікативних компетенцій, оволодіння технологіями міжособистісного спілкування; формування практичних навичок вправного застосування різних методів вивчення пізнавальної сфери особистості, психічних станів та індивідуально-типологічних особливостей особистості; заохочування студентів до пошуку зв'язків теоретичних положень науки з практикою.

Змістовні модулі:

1. Вступ у психологію.
2. Психологія пізнання.
3. Проблема особистості в психології.

ОК 9 Безпека життєдіяльності

Мета вивчення курсу: забезпечення відповідностей сучасним вимогам знання студентів про загальні закономірності виникнення і розвитку небезпек природного і техногенного характеру, їх причини виникнення і можливі наслідки, тобто вплив на життя і здоров'я людей та сформувані необхідні в майбутній практичній діяльності спеціаліста уміння і навички для їх запобігання і ліквідації, захисту людей і в цілому навколишнього середовища.

Завдання курсу: ідентифікувати потенційні небезпеки, тобто розпізнавати їх вид, визначати просторові та часові координати, величину та імовірність їх прояву; визначати небезпечні, шкідливі та вражаючі фактори, що породжуються джерелами цих небезпек; прогнозувати можливість і наслідки впливу небезпечних та шкідливих факторів на організм людини, а вражаючих факторів на безпеку системи «людина життєве середовище»; використовувати нормативно-правову базу захисту особистості та навколишнього середовища, прав особи на працю, медичне забезпечення, захист у надзвичайних ситуаціях тощо; розробляти заходи та застосовувати засоби захисту від дії небезпечних, шкідливих та вражаючих факторів; запобігати виникненню надзвичайних ситуацій, а в разі їх виникнення приймати адекватні рішення та виконувати дії, спрямовані на їх ліквідацію; використовувати у своїй практичній діяльності громадсько-політичні, соціально-економічні, правові, технічні, природоохоронні, медико-профілактичні та освітньо-виховні заходи, спрямовані на забезпечення здорових і безпечних умов існування людини в сучасному навколишньому середовищі; планувати заходи щодо створення здорових і безпечних умов життя та діяльності у системі «людина-життєве середовище»; забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах конкретних галузей господарювання через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку; засвоєння студентами новітніх теорій, методів і технологій з прогнозування надзвичайних

ситуацій (НС), побудова моделей їхнього розвитку, визначення рівню ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків.

Змістові модулі:

1. Безпека життєдіяльності: Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. Небезпеки, що призводять до надзвичайних ситуацій, та заходи зниження їх наслідків. Безпеки життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій.

2. Основи охорони праці: Правові та організаційні основи охорони праці. Профілактика травматизму та професійних захворювань. Основи фізіології та гігієни праці. Основи виробничої безпеки.

3. Цивільний захист: Моніторинг небезпек. Планування заходів захисту. Профільна підготовка. Захист населення і територій від НС.

ОК 10 Комп'ютерні системи та технології

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх фахівців сучасного рівня інформаційної та комп'ютерної культури; набуття практичних навичок з основ застосування сучасних технологій обробки інформації за допомогою засобів управління комп'ютером та комп'ютерних систем; формування у студентів розуміння основ комп'ютеризації офісної діяльності, сучасного інформаційного забезпечення, системи знань та вмінь, зорієнтованих на проведенні інформаційної та інформаційно-аналітичної роботи із використанням прикладного програмного забезпечення; формування теоретичних знань та практичних навичок професійної роботи, що необхідні для використання інформаційних технологій та систем (основні роботи із забезпечення життєвого циклу документу; пошук, обробка, надання, передавання інформації; використання основних сервісів мережі Інтернет, в тому числі соціальних мереж); ознайомлення студентів з актуальними питаннями використання засобів інформатики та комп'ютерної техніки у галузевому середовищі.

Завдання курсу: придбання і закріплення знань студентами в області використання інформаційних технологій і систем, їх інформаційного та програмного забезпечення; вивчення універсальних пакетів програм; придбання знань в області локальних та глобальних мереж; освоєння методик і технологій автоматизованої обробки даних; вивчення принципів побудови інформаційних систем; освоєння засобів комп'ютерної техніки; засвоєння технології роботи в мережі Інтернет.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні засади інформатики, комп'ютерної техніки та інформаційних технологій.

2. Технології обробки та захисту інформації.

3. Мережеві технології.

4. Сучасні комп'ютерні системи опрацювання інформації.

ОК 11 Основи економічної теорії

Мета вивчення курсу: набуття ґрунтовних економічних знань, формування логіки економічного мислення і економічної культури, навчання базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів.

Завдання курсу: набуття навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки; розуміння особливостей функціонування сучасних ринків, формування агрегованих показників, визначення чинників і наслідків макроекономічного розвитку господарських систем; формування вмінь загального аналізу основних економічних подій у своїй країні та за її межами, пошуку й використання інформації, необхідної для орієнтування в основних поточних проблемах економіки.

Змістовні модулі:

1. Загальні основи соціально-економічного розвитку.
2. Теоретичні основи мікроекономіки.
3. Теоретичні основи макроекономіки. Закономірності розвитку світового господарства.

ОК 12 Соціологія

Мета вивчення курсу: є засвоєння студентами основних теоретичних положень сучасної соціологічної науки, сприяння розумінню змісту суспільних процесів, визначення факторів, що впливають на поведінку людини у всіх сферах її життєдіяльності, формування культури соціологічного мислення та сприяння підвищенню загального рівня культури майбутніх спеціалістів, формування та активізація їх творчого та інтелектуального потенціалу, критичного підходу до аналізу різноманітних явищ та процесів сучасного українського суспільства.

Завдання курсу:

- основні поняття та категорії соціології;
- структуру та функції соціології в сучасній науці та практиці;
- основні закономірності та механізми соціалізації людини;
- особливості вивчення галузевих соціологій;
- основні поняття і категорії соціології політики, економіки, освіти, молоді, управління, сім'ї та інших галузевих соціологій;
- основні тенденції соціологічного вивчення соціальних проблем культури та релігії;
- методологію та базові методи практичної роботи соціолога;
- сучасні суспільні проблеми в Україні, методи їх дослідження та вирішення.

Змістовні модулі:

1. Загальна теорія та історія соціології
2. Суспільство як цілісна система
3. Суб'єкти суспільного життя

Дисципліни циклу професійної підготовки

ОК 13 Основи наукових досліджень

Мета вивчення курсу: висвітлення теоретичних основ, питань методики, технології та організації науково-дослідницької діяльності, тобто теоретичного й практичного підґрунтя для ефективного проведення наукових досліджень студентами.

Завдання курсу:

методичні: забезпечити підготовку майбутніх спеціалістів до проведення наукових досліджень на високому методологічному рівні, що дозволить вирішувати проблеми об'єктивно, з належним науковим обґрунтуванням;

пізнавальні: сформувати знання з використання методів наукового пізнання для проведення науково-дослідної роботи;

практичні: сформувати вміння студентів ставити перед собою завдання, для вирішення яких потрібний науковий пошук, а також організації, постановки та проведення науково-дослідної роботи.

Змістові модулі:

1. Специфіка науково-дослідницької діяльності.
2. Організація і планування наукового дослідження.

ОК 14 Теорія держави і права

Мета вивчення курсу: забезпечити загальнотеоретичну підготовку висококваліфікованих фахівців зі спеціальності «Правознавство», шляхом опанування основ теоретичних знань і здобуття практичних навичок в юридичній сфері; формування професійного юридичного мислення шляхом засвоєння основних теоретичних концептів, методів, підходів, вчень, принципів, ідей.

Завдання курсу: всебічно сприяти розвитку у студентів самостійного юридичного мислення, оволодінню базовими теоретичними знаннями та навичками практичної поведінки у правовому середовищі, формуванню позитивної правосвідомості та правової активності, активної політичної та громадської позиції, усвідомленню незаперечної цінності прав і свобод людини й громадянина

Змістові модулі:

1. Загальне вчення про державу.
2. Теорія права.

ОК 15 Теорія та методологія публічного управління та адміністрування

Мета вивчення курсу: отримання ґрунтовних знань та уявлень про процеси публічного управління на державному та місцевому рівнях.

Завдання курсу: визначити сутність держави на сучасному етапі і тенденції її розвитку як суб'єкта управління, розглянути поняття та зміст

публічного управління та адміністрування; проаналізувати принципи сучасного публічного управління; розкрити методи публічного управління та механізми їх застосування в сучасних умовах; ознайомити з історією становлення та процесом еволюції публічного управління в Україні; проаналізувати зміст державно-управлінської діяльності, її форми, методи, засоби; визначити чинники, що значною мірою обумовлюють сучасний стан публічного управління та адміністрування в Україні.

Змістові модулі:

1. Основні етапи розвитку управлінської думки.
2. Публічне управління як різновид соціального управління. Основи теорії та методології публічного управління та адміністрування.
3. Національні традиції публічного управління в Україні і його політико-правове оформлення.
4. Зарубіжний досвід публічного управління та адміністрування.

ОК 16 Конституційне право України

Мета вивчення курсу: глибоке і всебічне вивчення засад конституційного права, що регулюють суспільні відносини у сфері конституційного будівництва, в практичній діяльності різних органів Української держави.

Завдання курсу:

- ознайомлення зі станом основних проблем науки конституційного права та практики конституційного будівництва;
- ознайомлення студентів із основними положеннями теорії конституційного права, з поняттями, якими оперує наука та основними конституційно-правовими інститутами;
- формування навичок роботи з нормативно-правовими актами, з'ясування їх змісту, особливості та засоби застосування.

Змістові модулі:

5. Загальна частина Конституційного права України.
6. Права і обов'язки людини і громадянина. Громадянство України.
7. Вищі органи державної влади в Україні.
8. Адміністративно-територіальний устрій та місцеве самоврядування в Україні.

ОК 17 Основи сталого розвитку суспільства

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх фахівців сучасного мислення на засадах концепції сталого розвитку та системи спеціальних знань у сфері прийняття управлінського рішення, а також просування суспільства на шляху сталого розвитку та забезпечення безпечних умов існування людства в майбутньому.

Завдання курсу: знати: основні положення концепції сталого розвитку; основні принципи побудування безпечного існування людства з урахуванням економічних, соціальних та екологічних аспектів; основні відомості про світові

сучасні тенденції в напрямку сталого розвитку людства. Вміти: проводити розрахунки індексних показників сталого розвитку; користуватися основним набором індикаторів сталого розвитку; орієнтуватись в сучасних методиках визначення техногенної, екологічної, економічної та соціальної безпеки людини

Змістові модулі:

1. Сталий розвиток: становлення поняття, глобальні проблеми, документи світової спільноти.
2. Кількісне оцінювання сталості розвитку суспільства.
3. Сталий розвиток в технологічному вимірі.
4. Стале керування ресурсами.

ОК 18 Євроінтеграція та національна ідентичність

Мета вивчення курсу: сформувати у студентів науково обґрунтовані погляди на проблеми впливу європейських інтеграційних процесів на національну ідентичність і формування європейської ідентичності; розкриття сутності феномену європейськості; висвітлення деяких "контурів" українських реалій та шляхів інтеграції України в європейський простір.

Завдання курсу: надати студентам знання про вплив євроінтеграційних процесів на формування національно-культурної ідентичності; з'ясувати сутність феномену європейськості; визначити шляхи інтеграції України в європейський простір.

Змістові модулі:

- 1 Історичні та концептуальні засади європейської інтеграції.
- 2 Нормативно-інституційні засади функціонування Європейського Союзу.
- 3 Національна ідентичність в Україні в добу глобалізаційних викликів: проблеми та шлях збереження.

ОК 19 Управлінський контроль в публічній сфері

Мета вивчення курсу: формування у здобувачів вищої освіти сучасного мислення та спеціальних знань у галузі управління на національному та регіональному рівнях; набуття умінь та формування компетентностей, необхідних для виконання управлінської контрольної функції в органах публічного управління.

Завдання курсу: систематизоване засвоєння студентами теоретичних знань про теоретичні і правові засади управлінського контролю в публічній сфері, його форми і методи для аналізу та вирішення національних та регіональних проблем; формування знань про становлення та розвиток контролю в діяльності органів публічного управління та регулюванні місцевих процесів в Україні; вивчення практики залучення світового досвіду в управлінський контроль в публічній сфері України.

Змістові модулі:

1. Сутність, об'єкт та функції управлінського контролю.

2. Теорії та концепції управлінського контролю, науково-методичні засади його дослідження.
3. Система та статус контролюючих органів в Україні.
Особливості управлінського контролю в публічній сфері.

ОК 20 Місцевий та регіональний розвиток

Мета вивчення курсу: формування у студентів знань про форми і методи публічного управління місцевим та регіональним розвитком.

Завдання курсу: ознайомитися із основними поняттями місцевого та регіонального розвитку; набуття практичних навичок з управління місцевим та регіональним розвитком; вивчення особливостей прогнозування місцевого та регіонального розвитку; набуття практичних навичок з визначення в аналізі чинників місцевого та регіонального розвитку; оволодіння методами та прийомами аналізу місцевого та регіонального розвитку.

Змістові модулі:

1. Теоретико-методологічні аспекти вивчення місцевого та регіонального розвитку.
2. Управління та прогнозування місцевого та регіонального розвитку.

ОК 21 Публічне управління соціальним розвитком

Мета вивчення курсу: з'ясувати сутність управління соціальним розвитком суспільства та особливості його здійснення в сучасних умовах

Завдання курсу:

- 1) ознайомити слухачів з основними напрямками управління розвитком українського суспільства, визначити оптимальні шляхи та дієві механізми розв'язання актуальних проблем соціальної сфери України;
- 2) розкрити зміст соціального захисту і безпеки людини та суспільства;
- 3) проаналізувати основні завдання державної політики у сфері освітньо-культурного, етнонаціонального та релігійно-конфесійного розвитку українського суспільства;
- 4) ознайомити слухачів із зарубіжним досвідом управління розвитком.

Змістові модулі:

1. Особливості здійснення соціальної політики на сучасному етапі.
2. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку системи соціального захисту в Україні.
3. Соціальна політика як суспільний феномен та вид практичної діяльності.
4. Соціальний захист і соціальна безпека людини та суспільства.

ОК 22 Управління персоналом

Мета вивчення курсу: формування комплексу теоретичних знань і практичних навичок щодо формування та реалізації кадрової політики в

сучасних організаціях, раціонального відбору працівників на посади та формування дієвого трудового колективу, оцінювання та розвитку працівників, а також цілеспрямованого використання їх потенціалу.

Завдання курсу:

- формування ефективної системи управління персоналом;
- обґрунтування концептуальних засад та методологічних принципів управління персоналом;
- формування та аналіз стану кадрової політики організації;
- проектування системи управління персоналом та нормативної чисельності працівників кадрової служби;
- управління соціальним розвитком трудового колективу;
- формування успішної команди як соціального утворення;
- застосування сучасних методів планування та прогнозування потреб у персоналі; організування набору і відбору персоналу в організації;
- навчання, підвищення кваліфікації та перекваліфікація працівників на етапі розвитку персоналу організації;
- управління діловою кар'єрою та службово-посадовим рухом управлінців з метою їх розвитку;
- атестування персоналу та використання результатів у системі мотивування;
- оцінювання ефективності та результативності управління персоналом.

Змістові модулі:

1. Основи управління персоналом.
2. Формування колективу та управління розвитком персоналу.

ОК 23 Публічні фінанси

Мета вивчення курсу: формування базових знань функціонування фінансів на макрорівні як теоретичної основи фінансової політики і розвитку фінансової системи.

Завдання курсу: полягає у формуванні цілісної системи знань про публічні фінанси, особливості їх функціонування в сучасних умовах.

Змістові модулі:

1. Сутність, складові та засади організації публічних фінансів.
2. Податки. Податкова система.
3. Бюджет. Бюджетна система.
4. Місцеві фінанси.
5. Фінансова безпека держави.
6. Публічні фінанси розвинених країн світу.

ОК 24 Адміністративні послуги

Мета вивчення курсу: висвітлення питань, пов'язаних з покращанням організації надання адміністративних послуг; вивчення актуальних питань реалізації державної політики у сфері надання адміністративних послуг;

дослідження вітчизняного та зарубіжного досвіду створення Центрів надання адміністративних послуг.

Завдання курсу: є надання студентам знань про теоретичні та практичні аспекти створення зручних та доступних умов отримання адміністративних послуг громадянами.

Змістові модулі:

1. Адміністративні послуги: концептуальні засади та термінологія.
2. Державна політика у сфері надання адміністративних послуг.
3. Методологія надання адміністративних послуг на основі кращих практик створення Центрів надання адміністративних послуг.
4. Кращі практики надання адміністративних послуг у містах України. Зарубіжний досвід надання адміністративних послуг.

ОК 25 Облік, аналіз та аудит

Мета вивчення курсу: набуття теоретичних знань і практичних навичок для здійснення обліку, оподаткування, аналізу та аудиту фінансово-господарської діяльності.

Завдання курсу: опанування основних понять та визначень з бухгалтерського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування; вивчення етапів розвитку бухгалтерського обліку та сучасних вимоги до фахівців з обліку, аудиту і оподаткування; формування базових знань з нормативного регулювання бухгалтерського обліку та оподаткування в Україні.

Змістові модулі:

1. Основні положення організації обліку. Організація облікового процесу.
2. Концептуальні засади проведення фінансового аналізу. Методика проведення фінансового аналізу за напрямками фінансової діяльності.
3. Аудит. Аудиторська діяльність.

ОК 26 Публічне адміністрування

Мета вивчення курсу: оволодіння теоретичними знаннями з питань публічного адміністрування та набуття практичних вмінь та навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні суб'єктами публічної сфери; набуття вмінь та формування компетенцій, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень керівника – суб'єкта публічного адміністрування, в тому числі для органів місцевої влади та самоврядування.

Завдання курсу: узагальнення теоретичних засад у сфері публічного адміністрування; визначення сутності, законів, принципів і механізмів публічного адміністрування в розвитку суспільства; опанування основами методології, технологіями та оволодіння методами формування, моніторингу та контролю управлінських рішень на національному, регіональному та місцевому рівнях з позицій загальноцивілізованих цінностей, світового досвіду та осмислення наукових здобутків; набуття навичок розробки та впровадження

заходів з забезпечення результативної та ефективної діяльності суб'єктів публічної сфери.

Змістові модулі:

1. Публічне адміністрування як системне явище в суспільстві.
2. Організація публічного адміністрування в соціальній, економічній та політичній сферах.

ОК 27 Правові засади адміністративної діяльності

Мета вивчення курсу: вивчення основних правових інститутів адміністративного, підприємницького та трудового права.

Завдання курсу: засвоєння юридичної термінології, певного правового мінімуму знань з адміністративного, підприємницького та трудового права.

Змістові модулі:

1. Сучасний механізм адміністративно-правового регулювання суспільних відносин.
2. Адміністративне, господарське, трудове законодавство та поєднання його з практикою сучасного державотворення.
3. Трудові правовідносини та трудовий договір.

ОК 28 Антикризове управління

Мета вивчення курсу: формування у студентів компетентності щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів антикризового управління, визначення сутності, місця, ролі, основних видів та стадій розвитку кризових явищ, розкриття методичних підходів до розробки «правил ефективної поведінки» за умов кризового стану; аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду запобігання та подолання криз.

Завдання курсу: розпізнавання кризових явищ (симптоми, причина, природа, рівень та час впливу); прогнозування наслідків розвитку кризових явищ та їхнього впливу на результати діяльності підприємств, установ, організацій; визначення можливостей запобігання кризі і/або її пом'якшення; забезпечення функціонування підприємства в умовах криз (особливо локальних, а також системної, стратегічної); стабілізація діяльності окремих підсистем підприємства для подолання (пом'якшення) проявів системної кризи підприємства в цілому для створення можливостей його подальшого розвитку або (якщо антикризові заходи не спрацювали) – ліквідації (різними шляхами; ліквідація наслідків кризи і/або ліквідація підприємства (зокрема, за процедурою банкрутства) тощо; визначення ваги держави в процесі антикризового управління.

Змістові модулі:

1. Сутність та тенденції розвитку кризових явищ. Кризи в економічному та організаційному розвитку.

2. Вітчизняний та зарубіжний досвід антикризового управління. Кризи в системі публічного управління.

3. Діагностика кризових ситуацій в процесі управління. Базові аспекти антикризового управління. Основні фактори антикризового управління.

4. Технології здійснення антикризового управління. Вага держави в процесі антикризового управління.

ОК 29 Антикорупційна діяльність в сфері публічного управління та адміністрування

Мета вивчення курсу: формування у слухачів теоретичних і практичних знань щодо феномену корупції як економічного, політичного, правового та культурного явища, його природи, соціальної бази виникнення та поширення, а також створення дієвих механізмів запобігання та протидії корупції як умови формування соціально орієнтованої правової держави і громадянського суспільства.

Завдання курсу: надати систематизовані знання щодо сутності корупції, чинників та передумов її виникнення і поширення, теорії і практики запобігання та протидії корупції, ознайомити з кращим вітчизняним і зарубіжним досвідом у відповідній галузі; сформувати уміння аналізувати стан корупції в Україні, її особливості та тенденції, форми прояву і на основі наукових підходів визначати шляхи підвищення ефективності антикорупційної політики, удосконалення нормативно-правових і організаційних засад запобігання та протидії корупції, забезпечення дієвої державно-громадської співпраці для зменшення корупційних проявів; удосконалити навички розроблення і реалізації конкретних антикорупційних заходів в усіх сферах життєдіяльності українського суспільства; створити основу для формування антикорупційної культури вітчизняних державних службовців.

Змістові модулі:

1. Корупція як суспільне явище.
2. Правові засади запобігання та протидії корупції.
3. Сучасні механізми запобігання та протидії корупції.

Опис варіативних навчальних дисциплін

Дисципліни циклу загальної підготовки

ВК 1 Ораторське мистецтво

Мета вивчення курсу: засвоєння початкових відомостей потрібних для вивчення інших юридичних дисциплін та успішного виконання професійної правозастосовної діяльності.

Завдання курсу: формування навичок роботи з нормативними матеріалами, вміння застосовувати здобуті теоретичні знання у вирішенні практичних питань.

Змістові модулі:

1. Загальні засади ораторського мистецтва.
2. Судове ораторське мистецтво.

ВК 1 Риторика

Мета вивчення курсу: ознайомлення студентів з основами знань класичної і сучасної риторики як науки про мисленнєво-мовленнєву діяльність і на цій основі розвинути в них здатність вільно орієнтуватися в мовно-риторичному середовищі.

Завдання курсу: формування у студентів цілісного системного уявлення про теоретичні засади та загальні закономірності розвитку риторики як теорії красномовства, основні тенденції розвитку культури вітчизняного красномовства; ознайомлення їх з головними способами мовного і невербального впливу на аудиторію, а також формування власного риторичного стилю на засадах гуманістичного риторичного ідеалу та комунікативної компетентності.

Змістові модулі:

1. Риторика як наука. Основні етапи розвитку риторики.
2. Теорія і практика красномовства.

ВК 2 Комунікації в публічній адміністрації

Мета вивчення курсу: формування у студентів професійної компетентності з питань комунікаційної взаємодії органів державної влади та місцевого самоврядування з об'єктами публічного адміністрування шляхом використання відповідних методів та інформаційно-комунікаційних технологій задля покращення рівня і якості публічних послуг, що надаються громадянам, та подальшого розвитку публічної служби в Україні.

Завдання курсу: формування у студентів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок щодо використання в процесі публічного управління ефективних каналів комунікацій з метою налагодження

співробітництва та ефективної взаємодії органів державної влади із суб'єктами громадянського суспільства; формування навичок самостійної роботи з відповідною літературою, науковими джерелами, інформаційними ресурсами Інтернету з питань комунікативної діяльності у сфері публічного адміністрування; вироблення вміння обирати найбільш ефективні методи, інструментарій, технології комунікативної діяльності та застосовувати їх у своїй професійній діяльності.

Змістові модулі:

1. Вступ до комунікацій в публічному адмініструванні.
2. Стратегії комунікативного менеджменту в публічній адміністрації.

БК 2 Організація зв'язків з громадськістю

Мета вивчення курсу: ознайомити студентів з основами публік рилейшнз, суттю та принципами ПР-діяльності, навчити створювати інформаційні банки даних та працювати з ними, готувати ПР- тексти, складати прес-релізи, формувати інформаційні запити.

Завдання курсу: конкретизувати основні поняття в галузі зв'язків із громадськістю; сприяти поглибленому розумінню студентами закономірностей й особливостей процесу становлення зв'язків з громадськістю як самостійної науки; охарактеризувати основні етапи підготовки та реалізації PR-кампанії; осмислити організаційно-комунікаційні аспекти роботи сучасних PRфахівців; проаналізувати сучасний стан, а також перспективи розвитку PR-бізнесу як в Україні, так і у світі.

Змістові модулі:

1. Історично-етичні аспекти становлення PR.
2. PR-діяльність.
3. Кризовий PR як перспективний напрям розвитку зв'язків з громадськістю.

БК 3 Лідерство у публічній сфері

Мета вивчення курсу: надання майбутнім фахівцям навичок аналізу феномена лідерства у публічній сфері, знання психологічних основ і технологічних методів лідерства.

Завдання курсу: сформувати знання основ і технологій лідерства у публічній сфері; сформувати навички аналізу політичного лідерства; ознайомити з психологічними школами і напрямками, що вивчають феномен лідерства у публічній сфері; вивчити імідж політиків і образи влади з урахуванням історичної ретроспективи з акцентом на сучасність; опанувати методи порівняльного аналізу політико-психологічних феноменів; набути навичок психологічного аналізу лідерства, складання психологічного портрета.

Змістові модулі:

1. Теорії лідерства у публічній сфері та її психологічні аспекти.

2. Лідерство у публічній сфері в контексті політичної історії і політичної культури: порівняльний аналіз.
3. Лідерство у публічній сфері як взаємодія. Взаємодія лідера і маси.
4. Імідж політичного лідера і його сприйняття.
5. Політико-психологічні характеристики сучасних політичних лідерів.

БК 3 Стиль та імідж керівника

Мета вивчення курсу: розкрити за допомогою лекційних та семінарських занять закономірності створення та функціонування стилю та іміджу керівника, як складного соціально-психологічного феномену.

Завдання курсу: формування уявлення про психічне та психологічне підґрунті іміджу, як активного і дійового суб'єктивного образу; розширення світоглядного і професійного горизонту, в результаті ознайомлення з закономірностями та особливостями створення та функціонування іміджів; ознайомлення з структурними компонентами, які формують імідж суб'єкта чи об'єкта та їх взаємозв'язком; набуття студентами навичок створення та корегування власного іміджу відповідно власних психічних властивостей та поставленої мети; набуття студентами навичок аналізу, пояснення і використання в практичній діяльності особливостей прояву іміджу інших суб'єктів.

Змістові модулі:

1. Психологічні аспекти іміджу.
2. Психологія створення стилю та іміджу керівника.

БК 4 Інформаційне право

Мета вивчення курсу: досягнення всебічного глибокого розуміння студентами природи і сутності інформаційно-правових відносин, підготовка до практичної діяльності висококваліфікованих фахівців. Вивчення даного курсу дає можливість засвоїти поняття інформаційного права, його функції і принципи, суб'єктний склад інформаційних правовідносин, зміст джерел інформаційного права, особливості державного управління у сфері інформаційної діяльності, поняття та сутність інформації як об'єкта права, відповідальність у сфері інформаційної діяльності. Студенти повинні вільно володіти термінологією інформаційного права, правильно застосовувати інформаційне законодавство на практиці, визначати інформаційне право та його місце в системі права України та орієнтуватися у сучасних проблемах інформаційного права та практики його застосування.

Завдання курсу: теоретичне визначення в основах системи правового регулювання соціальних інформаційних відносин; визначення в понятійному апараті та природі інформаційного права його зв'язку з іншими традиційними інститутами і галузями права; формування у студентів навичок щодо застосування норм інформаційного права у майбутній практичній діяльності.

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи інформаційного права.
2. Правові засади інформаційної безпеки в Україні. Міжнародні аспекти інформаційного права.
3. Правове регулювання інформаційних відносин в окремих сферах.
4. Електронне врядування.

БК 4 Інформаційні системи в публічному управлінні

Мета вивчення курсу: забезпечення достатнього рівня теоретичних знань про сутність інформаційних процесів, призначення, функціональні особливості сучасних інформаційних систем і технологій в державному управлінні та формування практичних навичок їх раціонального використання у процесі здійснення публічної управлінської діяльності та адміністрування..

Завдання курсу: ознайомлення із загальнодержавними програмами та напрямками інформатизації державного управління; вивчення основних процесів інформаційних технологій забезпечення управлінської діяльності; формування системного підходу до автоматизованого розв'язання задач публічного управління та адміністрування; вивчення загальних закономірностей функціонування та впровадження інформаційних систем; визначення критеріїв вибору та застосування інформаційно-комунікаційних мереж і їх складових у забезпеченні управлінської та адміністративної діяльності; розвинення вмінь і навичок вибору програмного забезпечення у відповідності до вимог систем управління; засвоєння базових понять забезпечення захисту інформації.

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи інформаційних відносин у суспільстві.
2. Інформаційні технології та системи як інструмент обробки інформації в процесі управління.
3. Документування управлінської діяльності та система організаційно-розпорядчої документації.
4. Електронний офіс. Організація роботи та основні методи та засоби обробки інформації.
5. Етапи розвитку та сутність інформаційних систем в управлінні.
6. Електронне врядування.

БК 5 Право соціального захисту та пенсійного забезпечення

Мета вивчення курсу: вивчення основних положень права соціального забезпечення України, законодавства про соціальний захист громадян в Україні, системи органів соціального забезпечення, принципів, форм та методів їх діяльності.

Завдання курсу: полягають у набутті студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог соціального забезпечення у сфері професійної діяльності управлінців.

Змістові модулі:

1. Загальні засади права соціального захисту
2. Особлива частина права соціального захисту.

БК 5 Державна політика соціального захисту

Мета вивчення курсу: вивчення основних положень права соціального забезпечення України, законодавства про соціальний захист громадян в Україні, системи органів соціального забезпечення, принципів, форм та методів їх діяльності.

Завдання курсу: полягають у набутті студентами знань, умінь і здатностей знання про предмет, методи правового регулювання, принципи, систему і джерела права соціального забезпечення України; про поняття, види та форми соціального забезпечення, їх характеристику, завдання та напрями реформування; про правовий статус, категорії непрацездатних громадян, умови та порядок їх соціального забезпечення; ознайомити з правовим регулюванням, змістом, умовами, порядком надання окремих видів соціального забезпечення непрацездатним громадянам, їх категоріями.

Змістові модулі:

1. Право соціального забезпечення як галузь національного права України.
2. Пенсійне забезпечення.
3. Забезпечення допомогою. Соціальне обслуговування.
4. Забезпечення пільгами та перевагами. Натуральне забезпечення.

Дисципліни циклу професійної підготовки

БК 6 Корпоративна соціальна відповідальність

Мета вивчення курсу: ознайомити студентів із загальними закономірностями виникнення та розвитку корпоративної соціальної відповідальності в міжнародному середовищі, показати значення становлення КСВ в національній системі соціально-економічних відносин у сфері підприємництва.

Завдання курсу: сформувати у студентів розуміння основних проблем та перспектив розвитку системи КСВ в Україні, пов'язаних з потенціалом взаємовигідного співробітництва між владою, бізнесом та суспільством для вирішення гострих соціальних питань, пошуку нових форм державно-приватного партнерства з метою економічного, соціального та екологічного розвитку нашої держави; сприяти розвитку у студентів здатності самостійно формулювати думку щодо соціальної відповідальності компаній і базових навичок управління соціальними програмами компаній.

Змістові модулі:

1. Соціальна відповідальність як суспільно-економічний феномен.

2. Управління підприємством на засадах корпоративної соціальної відповідальності.

БК 6 Державне управління та виконавча влада в Україні

Мета вивчення курсу: оволодіння студентами необхідних знань та навичок з державного управління.

1) науково-юридична:

- оволодіння студентами поглибленими знаннями зі здійснення державного управління та механізмів його застосування в практичній діяльності;

- формування навичок прийняття юридичних рішень та складання відповідних юридичних документів, опанування логікою і офіційною діловою мовою юридичних документів;

2) загально - освітня:

- підвищення правової культури та ерудиції фахівців, оволодіння досвідом інших держав в зазначеній сфері;

3) виховна:

- формування впевненості фахівців в благодійності ідей правової держави і необхідності їх забезпечення за допомогою здійснення ефективного державного управління, підвищення управлінської дисципліни, відданості ідеям істини, добра, справедливості і законності, почуття відповідальності перед суспільством, державою і людиною.

Завдання курсу: є навчити студента аналізувати і оцінювати теоретичні засади здійснення державного управління; засади співвідношення державного управління та виконавчої влади в Україні; законодавчі засади та принципи взаємодії виконавчої влади та місцевого самоврядування; систему державного управління в різних сферах держави та суспільства.

Змістові модулі:

1. Державне управління та його теоретичні засади. Державний контроль: зміст та поняття. Державна служба.

2. Теоретичні основи діяльності органів виконавчої влади в Україні.

3. Кабінет Міністрів України.

4. Центральні органи виконавчої влади в Україні.

5. Місцеві органи виконавчої влади в Україні. Місцеве самоврядування в Україні.

БК 7 Адміністративне право

Мета вивчення курсу: глибоке і всебічне вивчення засад конституційного права, що регулюють суспільні відносини у сфері конституційного будівництва, в практичній діяльності різних органів Української держави. Основною метою курсу є поглиблене вивчення студентами всіх засад конституційного права.

Завдання курсу:

1) ознайомити з основними інститутами, конструкціями адміністративного права на підставі догматичних уявлень та нормативних актів;

2) навчити компетентно використовувати адміністративне законодавство України у практичних завданнях;

3) показати зв'язки між інститутами та нормами адміністративного права та інститутами інших галузей права;

4) показати еволюційні трансформації в уявленнях про предмет та роль адміністративного права в сучасному суспільстві.

Змістові модулі:

1. Адміністративне право і державне управління. Суб'єкти адміністративного права.

2. Форми і методи державного (публічного) управління. Адміністративно-деліктне право. Забезпечення законності в державному управлінні.

3. Адміністративно-правове регулювання у сфері економіки.

4. Адміністративно-правове регулювання соціально-культурною сферою.

5. Адміністративно-правове регулювання адміністративно-політичною сферою.

БК 7 Адміністративна відповідальність

Мета вивчення курсу: опанувати основні теоретико-правові положення, що стосуються поняття, властивостей і принципів адміністративної відповідальності; усвідомити сутність, загальноправові ознаки і елементи юридичного складу адміністративного правопорушення; ознайомитися з системою й характеристиками адміністративних стягнень і специфікою їх накладення; навчитися аналізувати юридичні склади окремих адміністративних проступків і особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення уповноваженими на те органами.

Завдання курсу: набуття навичок та умінь користуватися актами державного управління, аналізувати наукову організацію управлінських рішень. Практично застосувати діюче адміністративне законодавство, правильно використовувати методи переконання і примусу, готувати акти державного управління, здійснювати функції по забезпеченню законності у державному управлінні.

Змістові модулі:

1. Загальні положення адміністративної відповідальності.

2. Адміністративні правопорушення та адміністративні провадження у справах про адміністративні правопорушення.

БК 8 Муніципальне право

Мета вивчення курсу: оволодіння студентами необхідних знань та навичок з відповідної галузі права. Сприяти вихованню поваги до найважливіших муніципально-правових інститутів, зокрема, територіальних громад, як

первинних суб'єктів місцевого самоврядування, органів місцевого самоврядування, місцевих виборів, комунальної служби тощо, а також створити передумови для формування муніципальної культури майбутніх фахівців-правників. Ознайомити майбутніх фахівців з зарубіжним досвідом становлення, розвитку і функціонування інститутів локальної демократії.

Завдання курсу: вивчення теорії організації самоврядної (комунальної, муніципальної) влади та змісту чинного законодавства України про місцеве самоврядування; проведення системного аналізу практики застосування законодавства про місцеве самоврядування на рівні окремих територіальних громад; ознайомлення з тенденціями розвитку локального нормотворення та правозастосування та відповідними факторами впливу; розвиток у студентів навиків самостійної творчої роботи при закріпленні теоретичних знань в процесі проведення семінарських занять.

Змістові модулі:

1. Теоретичні засади муніципального права.
2. Правовий статус суб'єктів муніципального права.
3. Відповідальність у муніципальному праві.

БК 8 Конституційне право зарубіжних країн

Мета вивчення курсу: має три головні цілі: загальноосвітню, правознавчу і практичну. Загальноосвітнє значення даного предмета пов'язано з необхідністю підвищення загальної культури студентів майбутніх юристів. Правознавча мета курсу складається в поглибленні теоретичних знань про моделі правового регулювання статусу особистості, про різні конституційні принципи економічної, соціальної і політичної систем суспільства, про основи його духовного життя, про різні форми правління, територіально-політичного устрою держави, системах державних органів і органів місцевого самоврядування. Практична роль курсу пов'язана з вивченням конституційно-правових інститутів і методів конституційного регулювання, їх позитивних і негативних сторін та ін.

Завдання курсу: 1) ознайомити з основними інститутами, конструкціями конституційного права зарубіжних країн на підставі догматичних уявлень; 2) удосконалення конституційно-правового регулювання в Україні й інших країнах з урахуванням їхніх конкретних умов; 3) показати зв'язки між інститутами та нормами конституційного права зарубіжних країн та інститутами інших галузей права; 4) показати еволюційні трансформації в уявленнях про предмет та роль конституційного права зарубіжних країн в сучасному суспільстві.

Змістові модулі:

1. Конституції зарубіжних країн.
2. Форма держави зарубіжних країн.
3. Конституційні засади судової влади зарубіжних країн.
4. Основи конституційного права зарубіжних країн.

ВК 9 Договірне право

Мета вивчення курсу: надання студентам цілісної та логічно послідовної системи наукових знань про сферу договірного регулювання суспільних відносин, положення чинного законодавства України у галузі зобов'язального права та інших джерел сучасного цивільного права..

Завдання курсу: розвинення творчого правового мислення студентів, оволодіння ними систематизованими науковими знаннями з договірного права, виховання у них поважного ставлення до Конституції, законів та підзаконних актів України. Студенти повинні володіти певною сумою знань про договірне право як частину зобов'язального права, вміти тлумачити і правильно застосовувати нормативно-правові акти в практичній діяльності, грамотно оцінювати юридичні факти, вільно орієнтуватися в сучасному правовому полі.

Змістові модулі:

1. Загальна характеристика договірного права України.
2. Виконання договірних зобов'язань суб'єктами господарювання (підприємцями).
3. Види договорів.
4. Зобов'язання про спільну діяльність.

ВК 9 Контрактне право

Мета вивчення курсу: розкриття найважливіших категорій і конструкцій контрактного права та законодавства у цій сфері, основних тенденцій його розвитку і застосування судами та іншими правозастосовними органами норм чинного законодавства щодо укладання зміни, виконання контрактів.

Завдання курсу: вивчення поняття, предмета та основних принципів контрактного права; аналіз основних джерел контрактного права в Україні при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності; правовий аналіз основних інститутів контрактного права; визначення порядку укладання контрактів за участю суб'єктів господарювання.

Змістові модулі:

1. Загальні положення контрактного права.
2. Правове регулювання окремих видів договірних відносин.

ВК 10 Митне регулювання

Мета вивчення курсу: формування у студентів сучасного мислення та системи спеціальних знань у галузі митного регулювання, засвоєння основних теоретичних положень та опанування необхідними практичними навичками, що мають забезпечувати ефективність їх діяльності як управлінців.

Завдання курсу: вивчення сутності законодавчої бази у сфері митного регулювання; ознайомлення з системою митних правил та процедур в державі та в світі; вивчення практики організації та оцінки митних ризиків при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності безпосередньо на українських і

іноземних підприємствах; ознайомлення з функціями та вимогами до діяльності митних брокерів; вивчення методів визначення митної вартості товарів та порядку їх застосування в практичній діяльності; набуття практичних навичок оформлення митних документів; оволодіння інструментарієм оцінки ефективності діяльності митних органів; одержання навичок аналізу показників, що характеризують сучасні проблеми, пов'язані з діяльністю митниці; ознайомлення з особливостями міжнародного співробітництва з питань митної справи.

Змістові модулі:

1. Основи митної справи в Україні.
2. Порушення митних правил та відповідальність за них.

БК 10 Регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Мета вивчення курсу: засвоєння теоретичних основ зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД), набуття системних знань і навичок щодо забезпечення економічної ефективності ЗЕД у різних сферах діяльності.

Завдання курсу: вивчення специфіки механізму функціонування зовнішньоекономічної діяльності в Україні на сучасному етапі; нормативної бази щодо регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств; методів оцінки тенденцій, суперечностей та доцільності діяльності у визначенні головних напрямків зовнішньоекономічної діяльності для підприємств різних форм власності, що є суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності; специфіки запровадження різних форм виходу на зовнішні ринки; основних процедур щодо укладання зовнішньоекономічних контрактів; методів і способів визначення ефективності укладених угод і зовнішньоекономічної діяльності підприємства в цілому.

Змістові модулі:

1. Загальні засади правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
2. Захист прав і законних інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

БК 11 Практика прийняття управлінських рішень

Мета вивчення курсу: формування у студентів навичок виробляти власні варіанти управлінських рішень та одержання ґрунтовних теоретичних знань щодо процесу розробки і реалізації рішення в рамках системи управління як сукупність наукових підходів, прийняття методів, а також цільової, забезпечуючої, функціональної та керуючої підсистем.

Завдання курсу: полягає в формуванні у студентів знань з актуальних проблем в області прийняття управлінських рішень; вивченні технології прийняття управління рішень; спроможності використання методів експертних оцінок; можливості будувати математичні моделі та використовувати адекватні методи для розв'язання практичних задач управління.

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи прийняття управлінських рішень.
2. Методичні основи прийняття управлінських рішень.
3. Ухвалення і реалізація управлінських рішень.

ВК 11 Управління проектами з місцевого та регіонального розвитку

Мета вивчення курсу: здобути теоретичні знання і сформувати практичні навички розв'язання складних задач і проблем управління проектами і програмами у сфері публічного управління та адміністрування.

Завдання курсу: вивчення методології, методів та інструментів проектного менеджменту, системних моделей проектного управління та управління програмою в публічній сфері.

Змістові модулі:

1. Методологія проектного менеджменту.
2. Системна модель проектного управління в публічній сфері.
3. Системна модель управління програмою в публічній сфері.

ВК 12 Міжнародне приватне та публічне право

Мета вивчення курсу: набуття ґрунтовних знань про особливості міжнародного публічного та приватного права, методи і засоби міжнародно-правові діяльності, навичок користування правовим інструментарієм.

Завдання курсу: формування навичок роботи з нормативними матеріалами, вміння застосовувати здобуті теоретичні знання у вирішенні практичних питань.

Змістові модулі:

1. Проблемні теоретичні та практичні питання міжнародного публічного права.
2. Міжнародно-правові аспекти вирішення глобальних проблем людства.
3. Проблемні питання міжнародного приватного права.
4. Колізійні та матеріально-правові норми міжнародного приватного права.

ВК 12 Право Європейського Союзу

Мета вивчення курсу: сформувати у студентів загальне уявлення про функціонування правового механізму Європейського Союзу на рівні первинних та вторинних джерел права.

Завдання курсу: обумовлюються метою та полягають в ознайомленні студентів: з правовими основами формування та діяльності Європейського Союзу; з системою джерел і норм права Європейського Союзу, що регулюють різні види суспільних відносин за участю як держав-членів, так і індивідуумів (фізичних і юридичних осіб).

Змістові модулі:

1. Теоретичні засади правової системи ЄС.

2. Інститути ЄС.
3. Європейські правові стандарти.

БК 13 Бізнес-економіка

Мета вивчення курсу: забезпечити засвоєння специфіки становлення та розвитку бізнесу, розкрити його суть, показати механізм створення власної справи, процес функціонування, визначити проблеми та висвітлити перспективи розвитку в умовах сучасного господарювання.

Завдання курсу: ознайомлення з витоками українського підприємництва, з особливостями специфіки становлення та розвитку підприємницької діяльності, засадами власної справи, основами організації та планування підприємництва.

Змістові модулі:

1. Організація створення бізнесу
2. Форми організації бізнесу
3. Організація фінансового забезпечення бізнесу
4. Організація інфраструктури бізнесу
5. Організація управління персоналом у бізнесі
6. Організація роботи з інформацією
7. Організація укладання комерційних угод
8. Організація захисту комерційної таємниці
9. Страхування та управління ризиками в бізнесі
10. Ділова етика в бізнесі

БК 13 Техніка адміністративної діяльності

Мета вивчення курсу: дати цілісну і логічно-послідовну суму знань про формування організаційної культури, використання комунікаційних технологій та організацію діловодства в організації.

Завдання курсу: є теоретична та практична підготовка з питань обґрунтування місії, цілей, корпоративної політики, корпоративної культури та корпоративного іміджу в організації; опанування сучасних комунікаційних технологій; організація документування і документообігу в організації.

Змістові модулі:

1. Адміністративна діяльність організації.
2. Електронний документообіг в організації.

БК 14 Фіскальна політика держави

Мета вивчення курсу: є освоєння студентами теоретичних і практичних аспектів фіскальної політики, оволодіння навичками розробляти пропозиції щодо вдосконалення податкового законодавства та аналізувати критерії оцінки та показники ефективності фіскальної політики.

Завдання курсу: оволодіти теоретичними та організаційними основами фіскальної політики; поглиблено вивчити податкове законодавство; набути

вміння роз'яснювати окремі положення податкового законодавства, вирішувати дискусійні питання, давати пропозиції щодо його вдосконалення; набути знань з питань контрольної роботи податкових органів.

Змістові модулі:

1. Суть та зміст фіскальної політики.
2. Теоретичні засади фіскальної політики.
3. Наукова парадигма податкової політики.
4. Інституціональне забезпечення формування та реалізації фіскальної політики.
5. Прагматика оподаткування та податкового регулювання в контексті фіскальної політики.
6. Критерії та показники оцінки ефективності фіскальної політики.
7. Оптимізація фіскальної політики.
8. Зарубіжний досвід проведення фіскальної політики на різних етапах економічного розвитку
9. Фіскальна політика на окремих етапах економічних трансформацій в Україні.

БК 14 Монетарна політика держави

Мета вивчення курсу: поглиблене вивчення студентами комплексу заходів, які здійснює держава в особі центрального банку у сфері грошового та фінансово-кредитного секторів, спрямованих на досягнення визначених стратегічних цілей економічного розвитку країни.

Завдання курсу: здобуття знань щодо сутності, складових, режимів та інструментів монетарної політики; механізмів впливу різних каналів монетарного впливу на економіку; особливостей прояву монетарних режимів у нестабільних економіках.

Змістові модулі:

1. Характеристика монетарної політики: теоретичний аспект.
2. Монетарні режими: методологія та ефекти впливу на економіку.

